

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

*МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО ПОДАТКОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ*

Частина 1

**COMBAT HORTING AND ACTIVITIES
OF UKRAINIAN LAW ENFORCEMENT
AUTHORITIES**

ІРПІНЬ – 2022

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА МИТНОЇ СПРАВИ
КАФЕДРА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

Частина 1

**03–04 січня 2022 року
м. Ірпінь**

*Рекомендовано до друку Науково-методичною колегією
Національної федерації бойового хортингу України
(протокол від 08.01.2022 № 11).*

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, професор кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету конференції:

Єршоменко Е. А. – професор кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Гришук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету;

Гарбовський Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – 1742 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Державним податковим університетом. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

КРИТЕРІЇ ВИСОКОЇ ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ШИРОКОМУ АРСЕНАЛІ ПРИЙОМІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ БОЙОВОГО ХОРТИНГУ

ВЛАСЕНКО Леонід Іванович
ЄРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович
Державний податковий університет, м. Ірпінь

Анотація. У даній науковій статті описано технічний арсенал прийомів програми бойового хортингу, характеризувано загальний зміст технічної підготовки спортсменів бойового хортингу, розкривається поняття базової техніки бойового хортингу і методи її вдосконалення, шляхи оптимізації управління технічною підготовкою спортсменів бойового хортингу в процесі спортивної діяльності. Визначено вимоги та педагогічні засоби оптимізації тренуванням спортсменів бойового хортингу в процесі освоєння базової техніки, ударів, кидків, технічних елементів партеру. Базова техніка прийомів бойового хортингу має тісний взаємозв'язок із тактикою, а вибір тактики залежить від уживаної спортсменом техніки. Техніка є основним засобом тактики, необхідною умовою для вирішення тактичних завдань. Системне вдосконалення та збагачення арсеналу базової та індивідуальної техніки є неодмінною умовою зростання тактичної майстерності спортсмена бойового хортингу. Техніка як спосіб виконання окремих змагальних дій безпосередньо пов'язана зі спортивною тактикою, як загальним способом об'єднання всієї сукупності даних дій заради досягнення змагальної мети – перемоги над суперником. У процесі змагання техніка практично невіддільна від тактики, що знаходить своє вираження у понятті про техніко-тактичні дії спортсмена бойового хортингу. Важливим аспектом технічного тренування в бойовому хортингу є концентрація, тобто виконання базової техніки на граничних швидкостях із застосуванням максимально можливої потужності та з максимальним додатком сили. Це дає можливість відпрацьовувати виконання прийомів в умовах таких навчальних сутичок, які найбільше наближають тренування до змагальної ситуації. Для техніки бойового хортингу характерна послідовність і раціональність рухів, кожна наступна дія має витікати з попередньої, тобто продовжувати рух попереднього прийому, і виконуватися з найменшими витратами енергії і терміновими показниками. Також у даній статті наведено зміст базової техніки бойового хортингу.

Ключові слова: технічний арсенал прийомів, бойовий хортинг, техніко-тактична підготовка спортсменів, методика вивчення прийомів, елементи базової техніки, освоєння прийомів самозахисту.

Актуальність наукового дослідження. Базова техніка бойового хортингу є фундаментом для розвитку бойових навичок спортсмена. Техніка бойового хортингу включає в себе сукупність прийомів атаки та захисту, які необхідно освоїти спортсмену у вигляді рухових умінь і навичок для успішного проведення сутичок і плідної участі в процесі навчання, тренування та змагання [1–11; 19–32]. Під базовою технікою слід розуміти певний набір прийомів, здатних забезпечити раціональність рухів і максимальну ефективність від виконуваних дій спортсменом бойового хортингу у процесі сутички для успішного виконання поставленого завдання, тобто перемоги над суперником.

Відпрацювання базової техніки бойового хортингу відбувається за основними принципами, такими як: послідовність і безперервність вивчення направленості та призначення рухів при виконанні прийомів; велика кількість повторень кожного окремого елемента.

Багаторазове виконання цих прийомів розвиває рухові навички та виробляє найбільш раціональні траєкторії рухів, а також індивідуальні амплітуди рухів, властиві кожному

окремому спортсмену. Вони сприяють розвитку координації, спеціальної витривалості та швидко-силових якостей, необхідних для ефективного проведення прийомів у реальній бойовій обстановці.

Виклад основного матеріалу. Базова техніка бойового хортингу – це стандартно-повторні вправи, згруповані в короткі комплекси але певним принципом, наприклад, дії руками на місці, дії руками в русі, дії ногами на місці та в русі, дії руками та кидок, кидок і перехід на прийом партеру і так далі, відповідно до прийнятої методики навчання і тренування. У цих комплексах містяться найпростіші дії, що відображають суть прийомів бойового хортингу. Виконання цих дій сприяє сполученню специфічних рухів у ті поєднання, які є базовими діями для формування конкретного прийому.

Зміст базової техніки бойового хортингу

Стійки і позиції

Позиції етикету

1. Стійка етикету.
2. Середня позиція етикету в присіді.
3. Середня позиція етикету стоячи на коліні.
4. Нижня позиція етикету сидячи на гомілках.
5. Нижня позиція етикету схрестивши ноги перед собою.

Бойові стійки

1. Бойова стійка (лівобічна, правобічна).
2. Перехідна позиція (лівобічна, правобічна).
3. Низька атаквальна стійка (лівобічна, правобічна).
4. Фронтальна бойова стійка.

Позиції напівстоячи

1. Бойова стійка (лівобічна, правобічна) в присіді.
2. Бойова стійка на коліні (лівобічна, правобічна).
3. Фронтальна бойова стійка в присіді.
4. Фронтальна бойова стійка на коліні (лівобічна, правобічна).
5. Фронтальна бойова стійка на колінах.

Пересування

Пересування в бойовій однібічній стійці

1. Природним кроком вперед, назад (підхід, відхід).
2. Бічним кроком у перехідній стійці вперед, назад (підхід, відхід).
3. Приставним кроком вперед, назад, у бік.
4. Скорочення, розрив дистанції (варіанти підскоків, відскоків).
5. Відходом убік і по діагоналях передньою, задньою ногою.
6. Заступом задньою ногою з розворотом (провал противника уходом з лінії атаки).
7. Кроком вперед із розворотом через спину, кроком назад із розворотом через груди.
8. Підсід під супротивника в низьку атаквальну стійку.
9. Підворот на кидок із підсідом, з включенням ноги (підніжкою, підхватом, зацепом).
10. Стрибком (поштовхом передньою, задньою ногою) уперед, у бік, назад, по діагоналях.
11. Зміна стійки (на передній, задній нозі, набіганням).

Пересування у фронтальній стійці

1. Кроком вперед, назад, по діагоналях.
2. Приставним кроком у бік (вліво, вправо).
3. Бічним кроком у перехідній стійці в сторону (вліво, вправо).
4. Зміщенням (відскоком) убік.
5. Заступом ногою назад з розворотом (провал противника уходом з лінії атаки).
6. Кроком у бік з розворотом через спину, через груди.
7. Стрибком вперед, назад, по діагоналях.
8. Підсід під противника в низьку атаквальну стійку.
9. Підворот на кидок із підсідом, із включенням ноги (підніжкою, підхватом, зацепом).

Пересування в позиціях напівстоячи

1. Пересування в бойовій однобічній стійці в присіді та на коліні:

кроком вперед, назад;
скороченням, розривом дистанції (підкроком, відкроком);
приставним кроком;
зсувом у бік – вліво, вправо, по діагоналях;
перекидом вперед, назад, у бік, боком, по діагоналях;
зміна стійки (на передній, задній нозі, набіганням);
швидкий підйом у бойову стійку (вставання).

2. Пересування у фронтальній бойовій стійці в присіді та на колінах:

– кроком вперед, назад, по діагоналях;
приставним кроком у бік (вліво, вправо);
зсувом у бік;
перекидом вперед, назад, у бік, вперед боком, по діагоналях;
заступом ногою назад (провал противника уходом з лінії атаки);
стрибком вперед, назад, по діагоналях (тільки для фронтальної стійки в присіді);
швидкий підйом у бойову стійку (вставання) з положення лежачи.

Самостраховки тіла від ударів

Самостраховка від ударів суперника, пом'якшення удару

1. Пом'якшення ударів у голову

Варіанти вивчення техніки:

відведення або зсув голови від основного центру прикладання сили удару;
приєднання до ударного руху притискаючи підборіддя до грудей м'язами шиї.

Демонстрація техніки:

від прямого удару рукою, ногою;
від бічного удару рукою, ногою;
від удару знизу рукою, ногою;
від кругового удару рукою, ногою;
від удару коліном у стрибку, із захватом руками шиї, голови.

Демонстрація техніки від удару рукою в двох варіантах: у захваті та без захвата.

Демонстрація техніки від удару ногою без захвата.

2. Пом'якшення ударів у тулуб

Варіанти вивчення техніки:

локальне напруження та мобілізація м'язів тулуба;
приєднання частини тулуба до ударного руху;
зсув частини тулуба від основного центру прикладання сили удару.

Демонстрація техніки:

від прямого удару в сонячне сплетіння, груди рукою, ногою;
від бічного удару зліва, справа по ребрах, печінці, селезінці рукою, ногою;
від удару знизу в сонячне сплетіння, по ребрах, печінці, селезінці рукою, ногою;
від удару коліном прямого, бічного, у захваті та без захвата.

Демонстрація техніки від удару рукою у двох варіантах: у захваті та без захвата.

Демонстрація техніки від удару ногою: без захвата.

3. Пом'якшення ударів по кінцівках

Варіанти вивчення техніки:

локальне напруження та мобілізація м'язів кінцівки;
зсув від основного центру прикладання сили удару зміною положення кінцівки.

Демонстрація техніки:

від прямого удару в плече, передпліччя рукою;
від бічного удару в плече, стегно рукою, ногою;
від прямого, бічного удару коліном у стегно в захваті та без захвата.

Демонстрація техніки від удару рукою у двох варіантах: у захваті та без захвата [49–62].

Самостраховка від ударів об підлогу при падінні

Самостраховка при падінні вперед:

падіння з фронтальної стійки на зігнуті руки;
падіння з фронтальної стійки на одну руку і груди;
перекид вперед з нестійкого положення з фронтальної, бойової стійки;
стрибок із перекидом уперед з нестійкого положення.

Самостраховка при падінні назад:

падіння з фронтальної стійки на долоні рук;
падіння з фронтальної стійки на одну руку і спину;
перекид назад з нестійкого положення з фронтальної, бойової стійки;
стрибок з перекидом назад із нестійкого положення.

Самостраховка при падінні на бік

падіння з бойової стійки (лівобічної, правобічної) на долоню руки;
падіння з фронтальної стійки на одну руку і спину;
перекид боком з нестійкого положення з фронтальної, бойової стійки;
стрибок із перекидом боком з нестійкого положення.

Методи падіння

У базовій програмі бойового хортингу існують три варіанти виконання самостраховки при падінні. Вони включені в екзаменаційну програму.

Варіанти самостраховки при падінні: учнівський рівень

Самостраховка при падінні назад.
Самостраховка при падінні вперед.
Самостраховка при падінні на бік.
Самостраховка при падінні назад перекидом.
Самостраховка при падінні вперед перекидом.

Варіанти самостраховки при падінні: інструкторський рівень

Самостраховка стрибком при падінні назад.
Самостраховка стрибком при падінні вперед.
Самостраховка стрибком при падінні на бік.
Самостраховка стрибком при падінні вперед перекидом.
Самостраховка стрибком з переворотом через голову.

Варіанти самостраховки при падінні: майстерський рівень (самостраховки при падінні підвищеної складності)

Жорстке падіння без пом'якшення назад.
Жорстке падіння без пом'якшення на бік.
Самостраховка стрибком у перекиді з поворотом.
Самостраховка при падінні вперед у перекиді без допомоги рук.
Самостраховка при падінні на бік у перекиді без допомоги рук.

Методи самоконтролю у сутичці

Методи падіння.
Методи вистрибування.
Методи пом'якшення больового впливу.
Методи пом'якшення удару.
Методи зупинки руху противника.

Ударні частини

Ударні частини руки

1. Кулак.
2. Перевернутий кулак.
3. Долоня.
4. Ребро долоні.
5. Лікоть.

Ударні частини ноги

1. Подушка пальців.
2. Ребро ступні.
3. П'ята.
4. Підйом ступні.
5. Гомілка.
6. Коліно.

Захватні частини

Захватні частини руки

1. Кисті рук.
2. Ліктьовий суглоб.
3. Плечовий суглоб.
4. Обхват рукою і тулубом.
5. Обхват двома руками.

Захватні частини ноги

1. Колінний суглоб.
2. Обхват двома ногами.

Техніка рук

Блоки руками

1. Верхній блок уперед (передпліччям, долонею, відкидальний).
2. Нижній блок (передпліччям, долонею, відкидальний).
3. Середній блок внутрішній, зовнішній (передпліччям, долонею, відкидальний).
4. Бічний блок передпліччям верхній, середній.
5. Ліктьовий блок верхній, середній.
6. Блок передпліччями верхній, середній, бічний (верхній, середній).
7. Схресний блок (верхній, середній, нижній).
8. Прихоплювальний блок із підходом на місці та в русі.
9. Відбив коліна, ноги на місці та відходом.
10. Блок протягуванням гомілки, виведення з рівноваги.
11. Блок скороченням дистанції [63–78].

Удари руками

1. Прямий у голову, груди, стегно (горизонтальним, вертикальним, перевернутим кулаком).
2. Бічний у голову, тулуб, стегно (горизонтальним, вертикальним, перевернутим кулаком).
3. Удар знизу в голову, тулуб (горизонтальним, вертикальним, перевернутим кулаком).
4. Круговий удар у голову (з підходом, відходом).
5. Відкритою долонею в груди, плече, живіт.
6. Ребром долоні в тулуб, плече, стегно.
7. Ліктем прямий, бічний (в груди, плече, стегно).
8. Ліктем знизу, зверху (в тулуб, передпліччя, плече, стегно).
9. Ліктем з розвороту (в тулуб, плече).
10. Прямий удар двома руками в підборіддя.
11. Удар по блоку, пробивання блоку.
12. У стрибку прямий, бічний, знизу удари в голову.

Техніка ніг

Блоки ногами

1. Блок гомілкою від бічного удару ногою в стегно.
2. Блок коліном від бічного удару ногою в тулуб.
3. Блок гомілкою від прямого удару ногою по внутрішній частині стегна.
4. Внутрішній збив гомілкою прямого удару ногою / коліном в тулуб.
5. Накладка ступнею на випередження бічного удару ногою в стегно.

Удари ногами

1. Прямий удар коліном (в стегно, тулуб, голову) на місці та в русі.

2. Прямий удар ногою (в тулуб, голову) на місці та в русі.
3. Бічний удар ногою (у стегно, тулуб, голову) на місці та в русі.
4. Бічний удар коліном (в стегно, тулуб, голову) на місці та в русі.
5. Сторонній удар ногою (в стегно, тулуб, голову) на місці та в русі вперед і вбік, вперед-боком.
6. Задній удар ногою (в тулуб, голову) на місці та в русі, в розвороті.
7. Внутрішній, зовнішній круговий удар прямою ногою в голову на місці, у пересуванні, у розвороті.
9. Внутрішній, зовнішній удар п'ятою ноги зверху в голову, на місці та в русі.
10. Зворотнокруговий удар із розвороту п'ятою ноги (в стегно, в тулуб, у голову) на місці та в русі (на підході, відході).
11. Удари ногою у стрибку:
  - прямий удар ногою;
  - бічний удар ногою;
  - сторонній удар ногою (в тулуб, голову) передньою ногою, задньою ногою, підскоком.
12. Удар по опорній нозі, виведення з рівноваги.
13. Внутрішній, зовнішній круговий удар прямою ногою в голову в розкрученому стрибку.
14. Зворотнокруговий удар із розвороту п'ятою ноги (в тулуб, в голову) у розкрученому стрибку.

Техніка тулуба

Ухили тулубом

1. Ухил тулубом в бік.
2. Ухил тулубом назад.
3. Нирок під руку, що б'є.

Способи ухилів тулубом

- Рух назад.
- Рух у бік.
- Рух всередину.
- Рух назовні.
- Рух вниз.

Тримання балансу рівноваги тазом

Удари тазом

Техніка голови та шиї

Контролі у партері:

- скроневою частиною голови;
- лобною частиною голови;
- підборіддям.

Принципи нанесення удару головою:

- проникаючий;
- колючий;
- проносний.

Захвати та звільнення

1. Одноименний прямий захват передпліччя.
2. Прямий захват ноги (за стегно, за гомілку) однією рукою.
3. Захват шиї (контроль голови).
4. Прямий захват обох ніг.
5. Захват руки під плече.
6. Захват протилежної руки (за передпліччя, за плече).
7. Захват протилежної ноги (за стегно, за гомілку).
8. Захват тулуба двома руками.
9. Захват тулуба ззаду просмикування руки.
10. Захват шиї і тулуба.

11. Захват шиї передпліччями в замок, відхід від захвата шиї.
12. Захват обох передпліч рук.
13. Захват руки з просмикування на себе.
14. Захват ноги з просмикування на себе.
15. Захват кисті.
16. Захват ступні (у партері).
17. Прямий захват руки та тулуба (спереду, збоку, ззаду).
18. Прямий захват тулуба з обома руками (спереду, збоку, ззаду).
19. Захват тулуба ногами в замок (у стійці, в партері).

Сполучення рук при захватах

1. З'єднання рук захватом зап'ястя;
2. З'єднання рук у гачок;
3. З'єднання рук в долоню.

Звільнення від захватів і обхватів входить у якості складової частини в безліч технічних дій тренувальної програми бойового хортингу [79–92]. Періодично, слід тестувати себе, проводячи захвати максимально сильно, але, під час демонстрації кидків, ступінь зусилля має бути середньою.

Способи звільнення від захватів

1. Звільнення від захвата обертанням передпліччя.
2. Звільнення від захвата входом.
3. Звільнення від захвата зведенням рук.
4. Звільнення від захвата ріжучим рухом.
5. Звільнення від захвата поштовхом.
6. Звільнення від захвата круговим рухом.
7. Звільнення від захвата скручуванням тіла.
8. Звільнення від захвата викручуванням руки.
9. Звільнення від захвата вкручуванням.
10. Звільнення від захвата больовим впливом.

Тренуючись у техніці звільнень від захватів слід звертати увагу на те, щоб після кожного прийому, атакуючий втрачав рівновагу, а виконуючий звільнення постійно зберігав баланс

Контролі

Бойовий хортинг також включає в себе розділ роботи тілом, до якого відносяться різні способи нанесення ударів або поштовхів стегном, спиною та плечем.

Форми контролів

1. Больові дії на суглоби пальців.
2. Больові дії на ліктьовий суглоб.
3. Больові дії на зап'ясток.
4. Больові дії на плечовий суглоб.
5. Задушення та здавлювання.
6. Блокувальні рухи.
7. Ударні рухи.

Для ефективного виконання технічних дій бойового хортингу необхідно працювати всім тілом і обома руками, виходити з лінії можливої атаки супротивника та виводити його з рівноваги.

Кидки

Характеристика кидкової техніки

Форми кидків:

Кидки ногами

Кидки стегном

Кидки плечем

Захвати за ноги

Перекидання атакою ніг з позиції лежачи

Кидки з падінням

Кидки переворотом руками

Форма кидків ногами першого рівня

Підбив ноги «відхварт»

Підніжка під обидві ноги

Бічний переворот

Зачеп гомілкою зсередини

Передня підніжка

Зачеп зовні

Зачеп зсередини рухом усередину

Принципи кидків

Виведенням з рівноваги

Підбивом

Підставкою і поштовхом

Завантаженням

Больовим впливом

Підготовка до виконання кидка

Виведення з рівноваги

Виведення з рівноваги з зачепом обох ніг

Виведення з рівноваги захватом стегна та поштовхом

Перекидання захватом п'яти

Перекидання упором у коліно

Виведення з рівноваги зворотним захватом ніг

Виведення з рівноваги

Базова форма виведення з рівноваги є необхідним вступним етапом для освоєння майже всіх технічних дій кидкової техніки бойового хортингу. В базовій техніці використовують вісім основних напрямків виведення з рівноваги

Методи виведення з рівноваги:

Виведення з рівноваги вперед.

Виведення з рівноваги назад.

Виведення з рівноваги вправо.

Виведення з рівноваги вліво.

Виведення з рівноваги вправо вперед.

Виведення з рівноваги вліво вперед.

Виведення з рівноваги вправо назад.

Виведення з рівноваги вліво назад.

Виконуючи техніку виведення з рівноваги, важливо зберігати пряме положення тіла та стежити за тим, щоб не втратити власний баланс у процесі руху.

Виведення з рівноваги проводиться рухом усього тіла, а не тільки руками [12–18]. Синхронізація рухів усього тіла є важливим аспектом, на який необхідно звернути увагу в процесі тренування.

Класифікація кидкової техніки

Перекидання і звалювання.

Кидки за допомогою ніг.

Кидки за допомогою тулуба.

Кидки переворотом.

Перекидання і звалювання

Збивання з ніг і переводи в партер. Захвати за ноги в реальній ситуації при такій техніці розраховані на противника в русі. Руки в основній техніці майже не використовуються для ривка за ноги, і кидок виконується виведенням із рівноваги рухом всього тіла. Руки в даному випадку виконують роль перепони, що не дозволяє супротивникові відійти та відновити баланс. Усі прийоми цього розділу припускають перекидання за рахунок виведення з рівноваги.

Відривати захоплену ногу від поверхні можна в той момент, коли супротивник уже падає й, отже, це не потребує докладання сили.

Перекидання

1. Перекидання поштовхом захватом за одну ногу (стегно, п'яту).
2. Перекидання прямим захватом двох ніг руками та поштовхом плеча в живіт.
3. Перекидання зворотним захватом двох ніг руками та поштовхом тулуба в живіт.
4. Перекидання поштовхом захватом за одну ногу рукою та зацепом за другу ногу ногою.
5. Перекидання поштовхом назад через ногу.
6. Перекидання на бік упором ступнею в коліно захватом руки та шиї зверху.
7. Перекидання назад упором коліна під коліно захватом тулуба ззаду.
8. Перекидання на бік через ногу захватом тулуба ззаду.

Звалювання

1. Пряме звалювання завантаженням захватом руки та шиї зверху.
2. Бічне звалювання завантаженням захватом руки та шиї збоку.
3. Звалювання назад завантаженням зацепом ноги під коліно та захватом руки та шиї зверху.
4. Звалювання назад завантаженням упором коліна під коліно та захватом шиї ззаду.

Кидки за допомогою ніг

1. Підсічка ноги зовні.
2. Підсічка ноги зсередини (однойменна, різнойменна).
3. Бічна підсічка.
4. Бічна підсічка в такт кроків.
5. Задня підсічка.
6. Підсічка під опорну ногу із захватом ноги.

Зачепи

1. Зачеп ноги зовні (однойменний, різнойменний).
2. Зачеп ноги зовні розвернувшись.
3. Зачеп ноги зсередини (однойменний, різнойменний).
4. Зачеп ноги зсередини із захватом опорної ноги.
5. Зачеп ноги зсередини розвернувшись.

Підніжки

1. Підніжка передня.
2. Підніжка задня.
3. Підніжка бічна (однойменна, різнойменна).

Підхвати

1. Підхват стегном спереду під одну ногу захватом руки та шиї, руки і тулуба.
2. Підхват стегном спереду під дві ноги захватом руки та шиї, руки і тулуба.
3. Підхват стегном між ніг.
4. Підхват стегном збоку (зовнішній, внутрішній).
5. Підхват стегном ззаду (зовнішній, внутрішній).

Кидки упором ногою

1. Кидок упором ногою в стегно зсередини.
2. Кидок упором гомілкою між ніг.
3. Кидок упором ступнею в живіт.
4. Кидок розгинанням зацепом ноги зсередини.
5. Кидок підбивом упором під дві ноги (ножиці).
6. Кидок перекидом вперед упором стегном між ніг.

Кидки за допомогою тулуба

Кидки підбивом тазом

1. Підбив тазом спереду розвернувшись – кидок через стегно.
2. Підбив тазом спереду – кидок прогином.
3. Підбив тазом збоку – бічний кидок назад.

4. Підбив тазом ззаду – кидок назад захватом тулуба, контрприйом проти кидка через стегно, плече, спину.

Кидки через спину

Ця форма кидків через спину використовує послідовності, схожі на попередні [93–99]. У процесі тренування будь-якої техніки необхідно акцентувати увагу на тому, щоб зберігати рівною спину.

1. Кидок через спину захватом руки на плече (зі стійки, з колін).
2. Кидок через спину захватом руки під плече з падінням.
3. Кидок через спину захватом руки та шиї з падінням.
4. Кидок переверотом через спину – «млин» зі стійки, з колін.
5. Кидок переверотом через спину зворотним входом.

Кидки переверотом

Перевероти захватом тулуба

1. Переверот захватом тулуба спереду.
2. Переверот захватом тулуба збоку.
3. Переверот захватом тулуба ззаду.
4. Переверот захватом тулуба між ногами спереду.
5. Переверот захватом тулуба між ногами ззаду.

Перевероти захватом ніг

1. Переверот захватом ноги зовні.
2. Переверот захватом ноги зсередини.
3. Переверот захватом двох ніг.
4. Переверот зворотним захватом двох ніг.
5. Переверот зворотним захватом ноги між ногами.

Для ефективного виконання технічних дій необхідно працювати всім тілом і обома руками, йти з лінії можливої атаки противника та виводити його з рівноваги. При цьому застосовують принцип використання інерції руху противника.

Техніка боротьби в партері

Позиції партеру

1. Верхня базова позиція партеру (верхом).
2. Нижня базова позиція партеру.

Перекидання з положення лежачи:

Перекидання важелем ноги.

Перекидання підбивом у підколінний згин.

Перекидання обвиванням ноги.

Вихід з нижнього у верхнє положення партеру скручуванням руки.

Вихід з нижнього у верхнє положення партеру прогином на мосту.

Утримання

1. Утримання за шию і руку.
2. Утримання за шию і тулуб.
3. Утримання поперек.
4. Зворотнє утримання за шию і руку.
5. Виходи з утримання.

Больові прийоми

Принципи контролю кінцівки:

Перегинання проти природного згину.

Згинання в природному напрямку.

Викручування кінцівки назовні.

Викручування кінцівки всередину.

Здавлювання м'яких тканин і обмеження нервів.

Больові прийоми на руку

1. Больовий прийом на ліктювий суглоб захватом руки між ногами зверху.

2. Больовий прийом на ліктювий суглоб схресно зворотним захватом руки.

3. Больовий прийом на ліктювий суглоб, зацепом руки ногою.

Больові дії на ліктювий суглоб:

Важіль ліктя боком

Важіль ліктя обвиваючись

Важіль ліктя захватом пахвою (під плече)

Хрестоподібний важіль ліктя

Важіль ліктя через плече

Уходи від больових прийомів на руку

Больові дії на суглоби пальців

Больові дії на ліктювий суглоб

Больові дії на зап'ястя

Больові дії на плечовий суглоб

Больові дії на плечі:

Вивертання плеча назовні замком

Вивертання плеча назовні захватом під пахву (під плече)

Вивертання плеча назовні зовнішнім обвиванням

Заклад руки за спину

Перекидання закладом руки через плече

Больові прийоми на ногу

Больовий прийом на гомілковостопний суглоб, захватом ступні передпліччям (ущемлення ахіллового сухожилля).

Задущливі прийоми

Методи задущливих впливів:

Дихальне удушення.

Кров'яне (артеріальне) удушення.

Дихальне удушення передбачає здавлювання дихального горла, що призводить до втрати свідомості через нестачу кисню.

Кров'яне удушення – це передавлювання сонних артерій, що призводить до втрати свідомості через припинення надходження крові в головний мозок.

Удушення здавлюванням тіла в області діафрагми та легень. У разі здавлювання тіла травмуються внутрішні органи.

1. Задущливий прийом захватом шиї зверху.

2. Задущливий прийом захватом шиї ззаду.

3. Задущливий прийом захватом шиї ногами в замок.

4. Задущливий прийом зворотним захватом шиї ззаду.

Задущливі прийоми ззаду

Удушення передпліччям ззаду

Удушення замком ззаду «без захвата за одяг»

Удушення коміром ззаду

Удушення упором з під плеча

Хрестоподібне удушення ззаду переверотом збоку

Задущливі прийоми спереду

Удушення передпліччям двох рук

Удушення двома ногами

Удушення хрестом долонями до себе

Здавлювання тулуба обома ногами

Удушення хрестом

Комбінування прийомів

Методи комбінування прийомів техніки бойового хортингу

Хибна і реальна атака.

Атака після підготовки (використання фінтів і обманів):

після імітації удару в іншу ціль, що створює пролом в обороні;
нанесення удару в одну й ту ж ціль, змінюючи напрямок і /або ритм однією і тією ж кінцівкою, це дозволяє обійти блоки;
атака іншою кінцівкою, після імітації в ту ж саму ціль;
зміна м'язового зусилля (після млявого руху, на який суперник не реагує, вибухом легше досягти результату атаки).

Реальна атака та дії, відповідно реакції противника.

Програмована реакція супротивника на першу атаку і наступна реальна атака.

Таким чином, техніка бойового хортингу є для спортсмена основною зброєю, яку він використовує для перемоги в сутичці, керуючись тактичним мисленням. Тому техніка прийомів має бути відпрацьована до автоматизму та виконуватися в максимально зручних положеннях на рефлєкторному рівні.

Формування рефлексів на виконання прийомів атаки та захисту проходить у кожного спортсмена бойового хортингу індивідуально, тому принципи поступовості і повторення, а також правило: від простого – до складного, є обов'язковими для проходження повноцінного процесу навчання і тренування в системі бойового хортингу [33–48]. Правильне застосування добре засвоєної техніки прийомів дозволяє швидко та легко виконувати найскладніші і різноманітні дії під час ведення сутички.

Швидкий темп сутички бойового хортингу передбачає максимальну доцільність рухів. Але технічну підготовленість спортсмена не можна розглядати ізольовано, а її слід представляти як складову єдиного цілого процесу підготовки, в якому технічні рішення тісно взаємопов'язані з фізичними, психічними і тактичними можливостями спортсмена, а також певними конкретними умовами зовнішнього середовища, в якому виконується та чи інша рухова дія. За ступенем освоєння прийомів, атаквальних і захисних дій бойового хортингу, технічна підготовленість характеризується трьома етапами підготовки:

наявністю рухових уявлень про прийоми і технічні дії та спроб їх виконання;

виникненням рухового уміння;

утворенням рухової навички на рефлєкторному рівні.

Технічна досконалість є фактором, що компенсує недоліки у підготовці спортсмена бойового хортингу. Технічний спортсмен витрачає менше енергії в сутичці, тому що включає до роботи тільки ті м'язи, які в даному русі виконують необхідні функції. Він не скутий, оскільки впевнений у своїй здатності відобразити раптову атаку супротивника, він дихає вільно, і тому менше стомлюється, що дозволяє вести активну боротьбу впродовж усієї сутички, а саме ця здатність є показником високого рівня спеціальної витривалості спортсмена бойового хортингу.

Висновки. Таким чином, у даному науковому дослідженні охарактеризовано загальний зміст технічної підготовки спортсменів бойового хортингу, розкривається поняття базової техніки бойового хортингу і методи її вдосконалення, шляхи оптимізації управління технічною підготовкою спортсменів бойового хортингу в процесі спортивної діяльності. Визначено вимоги та педагогічні засоби оптимізації тренуванням спортсменів бойового хортингу в процесі освоєння базової техніки, ударів, кидків, технічних елементів партеру. Зазначено, що базова техніка прийомів бойового хортингу має тісний взаємозв'язок із тактикою, а вибір тактики залежить від уживаної спортсменом техніки.

Техніка є основним засобом тактики, необхідною умовою для вирішення тактичних завдань. Системне вдосконалення та збагачення арсеналу базової та індивідуальної техніки є неодмінною умовою зростання тактичної майстерності спортсмена бойового хортингу.

Техніка як спосіб виконання окремих змагальних дій безпосередньо пов'язана зі спортивною тактикою, як загальним способом об'єднання всієї сукупності даних дій заради досягнення змагальної мети – перемоги над суперником. Відмінності між цими поняттями не абсолютні. У процесі змагання техніка практично невіддільна від тактики, що знаходить своє вираження у понятті про техніко-тактичні дії спортсмена бойового хортингу.

Тривала і часом одноманітна робота, що повторюється день у день, призводить до розвитку хронічних станів монотонії і психічного пересичення, які не тільки знижують ефективність

роботи, але й зменшують цілеспрямованість. У зв'язку з цим необхідно урізноманітнити засоби, форми і методи діяльності. Через задоволення, одержуване від виконання певної фізичної вправи, формується задоволеність всім навчально-тренувальним процесом, який підтримує технічну підготовленість спортсмена. У цьому випадку і невдачі, неминучі при досягненні віддаленої за часом мети, будуть переноситися не так гостро і, отже, нададуть менший негативний вплив на формування технічних здібностей в бойовому хортингу.

Для оптимізації управління технічною підготовкою спортсменів бойового хортингу у процесі спортивної діяльності, потрібно дотримуватися таких вимог: зміст, структура і логіка функціонування процесу тренування забезпечують максимально ефективно вирішення освітніх, виховних, розвиваючих запитів спортсменів; максимально враховуються індивідуальні техніко-тактичні можливості спортсменів бойового хортингу; поставлена мета спортивного удосконалення досягається без збільшення часу у тренувальному та загальному режимі дня; відповідність спортивної діяльності конкретним матеріально-технічним і методичним умовам.

Основними педагогічними засобами досягнення оптимізації технічної підготовки спортсменів бойового хортингу виступають: мотивація до удосконалення фізичних якостей; формуванням у спортсменів бойового хортингу, які займаються вивченням базової техніки бойового хортингу, пізнавальних інтересів, обов'язків і відповідальності; виховання у спортсменів бойового хортингу вольових якостей, наполегливості, цілеспрямованості та підвищення інформативності; поступове збільшення інтенсивності та обсягу тренувальних навантажень в процесі спортивної діяльності; застосування сучасних методів і форм тренування з використанням новітніх технічних засобів та навчально-методичних матеріалів Національної федерації бойового хортингу України щодо освоєння елементів базової техніки спортсменами у процесі занять.

Реалізація подальших досліджень. Подальші дослідження будуть спрямовані на розробку тренувальних програм для вивчення елементів базової техніки, підвищення рівня технічної підготовки спортсменів бойового хортингу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабанов Т. І. Якісне виконання імітаційних формальних комплексів бойового хортингу як вид змагальної програми для спортсменів / Т. І. Бабанов, Е. А. Єрьоменко, Є. М. Сокол // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1156–1173.
2. Бортничук О. О. Проведення спортивних сутичок за регламентом змагань з бойового хортингу / О. О. Бортничук, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1070–1088.
3. Буртненко С. О. Вдосконалення та розвиток координаційних здібностей учнів спортивної секції бойового хортингу / С. О. Буртненко, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1261–1275.
4. Ващенко О. Д. Система виховання рухових здібностей учнів спортивної секції бойового хортингу / О. Д. Ващенко, Е. А. Єрьоменко, І. І. Дмитрук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1196–1211.
5. Вехтев В. В. Умови виховного родинного оточення для успішної спортивної діяльності школяра у системі бойового хортингу / В. В. Вехтев, Е. А. Єрьоменко, Р. В. Полоз // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 116–132.
6. Вирський Б. С. Програмні вимоги і зміст спеціальних вправ для проведення заліку на підвищення кваліфікаційного ступеня у системі бойового хортингу / Б. С. Вирський, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1003–1023.

7. Герасимчук С. А. Впровадження і проведення туристичних походів з метою військово-патріотичного виховання старшокласників засобами бойового хортингу / С. А. Герасимчук, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 792–802.

8. Гречаний О. М. Показники військово-спортивної готовності учнів спортивної секції бойового хортингу до захисту інтересів України / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 812–824.

9. Димитренко В. Б. Бойовий хортинг як гідний наступник оборонного звичаю українського народу / В. Б. Димитренко, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 693–713.

10. Доброгорський С. В. Суддівська термінологія та класифікація суддівських жестів на змаганнях з бойового хортингу / С. В. Доброгорський, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1108–1128.

11. Дяченко С. В. Вдосконалення провідних фізичних якостей спортсменів бойового хортингу за рахунок координації вправ і навантаження / С. В. Дяченко, Е. А. Єрьоменко, І. В. Шевчук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1174–1195.

12. Ельконін Д. С. Основи вдосконалення швидкісних якостей в учнів спортивної секції бойового хортингу / Д. С. Ельконін, Е. А. Єрьоменко, С. Я. Федорчук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1230–1245.

13. Єрьоменко В. Е. Планова підготовка майбутніх спеціалістів з фізичної культури і спорту до впровадження національних засобів українського хортингу у професійній діяльності / В. Е. Єрьоменко // Експериментальна робота магістра / за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». – Державний податковий університет, 2023. – 9 с.

14. Єрьоменко В. Е., Єрьоменко М. О., Єрьоменко Е. А. Профілактика стоматологічних захворювань працівників правоохоронних органів у період виконання службово-бойових завдань. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил* : тези доп. наук.-практ. семінару (15 травня 2020 року). Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. С. 79–86.

15. Єрьоменко Е. А. Аналіз рівня знань учнів шкільної спортивної секції бойового хортингу при засвоєнні предмету “Захист України” / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 848–863.

16. Єрьоменко Е. А., & Вехтєв В. В. (2021). БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА МЕДИКО-ФІЗІОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ САМОКОНТРОЛЮ ШКОЛЯРІВ І СТУДЕНТІВ ЗА ФІЗИЧНИМ НАВАНТАЖЕННЯМ У ПРОЦЕСІ ТРЕНУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (194), 106-115. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2021-1-194-106-115>.

17. Єрьоменко Е. А. (2020). Бойовий хортинг у комплексі науково-педагогічних засобів виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (189), 120-128. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2020-24-189>.

18. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у програмі позааудиторних занять із загальнофізичної підготовки, виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. А. Єрьоменко, В. В. Вехтєв // *Наукові записки* / Ред. кол.: В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Випуск 190. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. 66–75 с.

19. Єрьоменко Е. А. Полторацький С. С., Суліма І. В., Марченко О. І. Бойовий хортинг як засіб військово-прикладної та фізичної підготовки особового складу підрозділів з протидії незаконному переміщенню товарів у районах здійснення операції об'єднаних сил на сході України. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил* : тези доп. наук.-практ. семінару (15 травня 2020 року). Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. С. 43–58.

20. Єрмоєнко Е. А. Вдосконалення фахової майстерності працівників правоохоронних державних структур / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 41–53.

21. Єрмоєнко Е. А. Види завдань тренувальної діяльності учнів спортивної секції бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 864–879.

22. Єрмоєнко Е. А. Викладання основних елементів українського виду спорту бойового хортингу для учнів молодшого і середнього шкільного віку / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 396–411.

23. Єрмоєнко Е. А. Викладання предмету “Захист України” для учнів спортивної секції бойового хортингу в старшій школі / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 756–769.

24. Єрмоєнко Е. А. Виконання елементів самозахисту за правилами спортивних змагань з бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 1048–1060.

25. Єрмоєнко Е. А. Вимоги і тести програми іспитів на кваліфікаційні ступені в системі бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 912–928.

26. Єрмоєнко Е. А. Від прадавніх мистецтв самооборони до сучасного бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 628–641.

27. Єрмоєнко Е. А., Полторацький С. С. Військово-прикладний і бойовий хортинг у системі професійної підготовки допризовної молоді, військовослужбовців та правоохоронців. *Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. І Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р.* / Ін-т модернізації змісту освіти / Мін-во освіти і науки України. С. 527–533.

28. Єрмоєнко Е. А. Демонстрація майстерських і вищих формальних комплексів за регламентом спортивних змагань з бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 1061–1080.

29. Єрмоєнко Е. А. Діагностування військово-патріотичної вихованості допризовників у спортивній секції бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 1100–1118.

30. Єрмоєнко Е. А. Дослідно-експериментальні шляхи перевірки рівня працездатності м'язів великих м'язових масивів кваліфікованих спортсменів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 603–615.

31. Єрмоєнко Е. А. Дотримання оздоровчих життєвих звичок як орієнтир у фізичному вихованні учня гуртка бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 815–833.

32. Єрмоєнко Е. А. Елементи технічної підготовки з бойового хортингу для підвищення рівня спортсменів / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – С. 929–949.

33. Єрмоєнко Е. А. Ефективні страховки і самостраховки у методиках самооборони програми бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України

- : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 677–690.
34. Єрмоєнко Е. А. Завдання та особливості планування військово-патріотичної роботи зі спортсменами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1002–1018.
35. Єрмоєнко Е. А. Загальні основи фізичної підготовки допризовної молоді засобами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1164–1181.
36. Єрмоєнко Е. А. Зміни функціональної діяльності спортсменів бойового хортингу в процесі тренувань / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 782–799.
37. Єрмоєнко Е. А. Коригування фізичних можливостей осіб з інвалідністю та адаптація до можливих навантажень на заняттях з бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 557–571.
38. Єрмоєнко Е. А. Мета і досвід створення бойового хортингу як ефективного українського виду самооборони / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 660–676.
39. Єрмоєнко Е. А. Методи медичного обстеження учнів шкільної спортивної секції бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 523–537.
40. Єрмоєнко Е. А. Методи вдосконалення загальної та спеціальної витривалості при підготовці спортсменів бойового хортингу до змагань / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1150–1163.
41. Єрмоєнко Е. А. Методи планової професійної підготовки співробітників державних і приватних правоохоронних органів до дій в екстремальних ситуаціях на основі тренувань з бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 674–692.
42. Єрмоєнко Е. А. Методи формування в допризовної молоді патріотичної свідомості та переконань / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 967–985.
43. Єрмоєнко Е. А. Методика оцінювання показників тестувальних анкет учнів спортивної секції бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 588–602.
44. Єрмоєнко Е. А. Методика розвитку захватних функцій рук у спортсменів системи бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 566–583.
45. Єрмоєнко Е. А. Методичні принципи проведення занять з бойового хортингу щодо збереження здоров'я / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 446–462.
46. Єрмоєнко Е. А. Можливості бойового хортингу щодо формування військово-патріотичного виховання старшокласників – успішних особистостей / Е. А. Єрмоєнко, К. М. Кукушкін // Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини: досвід, проблеми, перспективи (у циклі Анохінських читань): матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції. 10 грудня, 2021 р., Київ / Київ.

Ун-т імені Бориса Грінченка; за заг. ред. О. В. Ярмолюк. – К.: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2021. – С. 53–58.

47. Єрмоєнко Е. А. Науковий аналіз військово-патріотичної вихованості учнів шкільного гуртка бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 584–595.

48. Єрмоєнко Е. А. Оздоровча функція тренувальних завдань бойового хортингу для дітей і дорослих / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 596–613.

49. Єрмоєнко Е. А. Освоєння прийомів боротьби у стійці і партері на тренуваннях з бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 614–627.

50. Єрмоєнко Е. А. Основні методи військово-спортивної підготовки учнівської та студентської молоді до служби в армії / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1197–1212.

51. Єрмоєнко Е. А. Особливості виконання формальних комплексів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 950–966.

52. Єрмоєнко Е. А. Особливості фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів засобами бойового хортингу. *Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил* : тези доп. наук.-практ. семінару (15 травня 2020 року). Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. С. 39–42.

53. Єрмоєнко Е. А. Параметри оцінювання якості виконання формальних технічних елементів змагальної програми бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1135–1149.

54. Єрмоєнко Е. А. Педагогічні завдання організації виховних вікторин з військово-патріотичного виховання для учнів спортивної секції бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 899–911.

55. Єрмоєнко Е. А. Підвищення фізичної загартованості молоді в інтересах підготовки до захисту України / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 643–659.

56. Єрмоєнко Е. А. Підготовка патріотично налаштованого спортсмена в середовищі бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 741–755.

57. Єрмоєнко Е. А. Порівняльний аналіз результатів військовопатріотичного виховання учнів спортивної секції бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 800–814.

58. Єрмоєнко Е. А. Програмі вимоги та змагальна програма з борцівської сутички для спортсменів системи бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1034–1047.

59. Єрмоєнко Е. А. Результати дослідження рівня військово-патріотичної вихованості учнів спортивної секції бойового хортингу в школі / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 770–781.

60. Єрмоєнко Е. А. Соціальна функція бойового хортингу у формуванні почуття патріотизму молоді / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар.

наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 551–565.

61. Єрмоєнко Е. А. Спеціальні силові та швидкісно-силові здібності спортсменів як якісна перевага при вивченні прийомів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1119–1134.

62. Єрмоєнко Е. А. Способи захвата ніг суперника у сутичці бойового хортингу при проведенні кидка / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 834–847.

63. Єрмоєнко Е. А. Спрямованість військово-патріотичної роботи зі школярами і студентами у спортивній секції бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1081–1099.

64. Єрмоєнко Е. А. Структурування занять з бойового хортингу для дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 365–378.

65. Єрмоєнко Е. А. Тактичні умови для застосування техніки кидків у різних моментах сутички бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 880–898.

66. Єрмоєнко Е. А. Техніка проведення кидків за допомогою ніг у спортивних сутичках з бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 706–727.

67. Єрмоєнко Е. А. Технічні завдання щодо послідовності виконання імітаційних формальних комплексів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 986–1001.

68. Єрмоєнко Е. А. Туристична і топографічна підготовка в програмі військово-патріотичного виховання учнів спортивної секції бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 728–740.

69. Єрмоєнко Е. А. Успішна особистість спортсмена в системі бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Інструментарій виховання в сучасних закладах освіти: реалізація творчих і соціально значущих програм, проєктів : зб. матер. наук.-практ. конф. [ред. кол. Т. Є. Федорченко, Безрук К. О., Ївженко О.В.]. Київ, 2022. С. 51–55.

70. Єрмоєнко Е. А. Формування вольової цілеспрямованості та військово-патріотичної вихованості учнів шкільного гуртка бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 691–705.

71. Єрмоєнко Е. А. Характеристика і методи освоєння складних базових формальних комплексів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. Ірпінь, 2022. – С. 1019–1033.

72. Іванченко А. А. Основи всебічної підготовки хортингіста до змагальної діяльності / А. А. Іванченко, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 64–77.

73. Калинко О. Р. Критерії суддівських оцінок та визначення загального результату змагальної сутички з бойового хортингу / О. Р. Калинко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1089–1107.

74. Ковтун В. В. Прояв функціональних аспектів раціонального і здорового способу життя учня спортивної секції з бойового хортингу / В. В. Ковтун, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність

- правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 923–936.
75. Короленко Ю. Ю. Професійні обов'язки судді в роботі суддівської колегії змагань з бойового хортингу / Ю. Ю. Короленко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1036–1052.
76. Кузора І. В. Військово-патріотична програма бойового хортингу / І. В. Кузора, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2020. Ч. 2. – С. 840–852.
77. Кузьмук М. І. Моральні підстави формування сильного характеру учня спортивної секції бойового хортингу / М. І. Кузьмук, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 825–839.
78. Лисенко В. Р. Основні показники і характеристика позитивного впливу від тренувальних занять бойовим хортингом / В. Р. Лисенко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 909–922.
79. Литовченко Д. М. Сутичка з боротьби у вигляді основної програми спортивних змагань з бойового хортингу / Д. М. Литовченко, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Палій // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1129–1142.
80. Марченко В. В. Основні показники і характеристика позитивного впливу від тренувальних занять бойовим хортингом / В. В. Марченко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 890–908.
81. Мірчев Д. В. Система бойового хортингу як бойова культура української нації та засіб підготовки кваліфікованих захисників України / Д. В. Мірчев, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 4–5 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. Ірпінь, 2021. Ч. 3. С. 57–68.
82. Норенко В. С. Розвиток тренувально-підготовчих методик спортивної системи бойового хортингу під впливом козацької військової традиції народу / В. С. Норенко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 651–673.
83. Онопченко І. Б. Структура основної частини змагальної програми бойового хортингу з рукопашної сутички / І. Б. Онопченко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1053–1069.
84. Пашенко П. Л. Система підготовки курсантів до служби в силових структурах держави / П. Л. Пашенко, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 19–33.
85. Поливняний С. А. Основні параметри самоконтролю у процесі фізичних тренувань в системі хортингу / С. А. Поливняний, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 47–63.
86. Радченко Б. І. Укріпленість спортивних і культурних звичаїв бойового хортингу як національного односторонства українського народу / Б. І. Радченко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 969–985.
87. Римарчук І. В. Загальні особливості виховного процесу особистості учня спортивної секції бойового хортингу / І. В. Римарчук, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 840–854.
88. Романко М. І. Виховна спрямованість формування у школярів відчуття патріотичного служіння українському народові / М. І. Романко, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність

правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 797–811.

89. Стадник Д. М. Теоретичні та практичні засади виду спорту бойового хортингу як впливого засобу формування фізичної культури людини / Д. М. Стадник, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 953–968.

90. Степаненко С. С. Використання провідних засобів удосконалення силових якостей учнів у процесі занять бойовим хортингом / С. С. Степаненко, Е. А. Єрьоменко, С. Я. Федорчук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1212–1229.

91. Тодорук С. І. Виховна система хортингу на захисті інтересів України / С. І. Тодорук, Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 5–18.

92. Трощенко В. Ю. Біологічні та соціальні умови укріплення здоров'я учнів спортивної секції бойового хортингу / В. Ю. Трощенко, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 855–871.

93. Турчинський В. Є. Критерії оцінювання якості демонстрації техніки прийомів самозахисту на змаганнях з бойового хортингу / В. Є. Турчинський, Е. А. Єрьоменко, В. П. Кривенко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1143–1155.

94. Устименко І. В. Засоби розвитку вольових якостей для вдосконалення спеціальної витривалості учнів спортивної секції бойового хортингу / І. В. Устименко, Е. А. Єрьоменко, В. П. Голуб // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 1246–1260.

95. Федина Ю. О. Теоретичні та практичні засади виду спорту бойового хортингу як впливого засобу формування фізичної культури людини / Ю. О. Федина, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 937–952.

96. Хоружевський О. Д. Основні показники і характеристика позитивного впливу від тренувальних занять бойовим хортингом / О. Д. Хоружевський, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 872–889.

97. Цуркан Ю. М. Експериментальний аналіз тестування показників навантаження для визначення рівня працездатності учнів спортивної секції бойового хортингу / Ю. М. Цуркан, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 572–587.

98. Щербаков А. А. Порядок і структура проведення атестації на підвищення ступеня з бойового хортингу / А. А. Щербаков, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 986–1002.

99. Ярошевський Д. М. Відновлення та реабілітація фізичної та психічної активності людини методами бойового хортингу / Д. М. Ярошевський, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – Ч. 1. – С. 616–634.

Vlasenko L. I., Yeromenko E. A.

State Tax University, Irpin, Ukraine

Criteria of high technical training in a wide arsenal of techniques of the combat horting qualification program

Abstract. *This scientific article describes the technical arsenal of techniques of combat horting program, characterizes the general content of technical training of combat horting athletes, reveals the concept of basic techniques of combat horting and methods of its improvement, ways to optimize the management of technical training of combat horting athletes in sports. Requirements and pedagogical means of optimization by training of athletes of combat horting in the course of development of basic equipment, blows, throws, technical elements of a parterre are defined. The basic technique of combat horting techniques is closely related to tactics, and the choice of tactics depends on the technique used by the athlete. Technology is the main means of tactics, a necessary condition for solving tactical tasks. Systematic improvement and enrichment of the arsenal of basic and individual equipment is a prerequisite for the growth of tactical skills of a combat horting athlete. Technique as a way to perform individual competitive actions is directly related to sports tactics, as a general way to combine the whole set of these actions in order to achieve a competitive goal – victory over the opponent. In the process of competition, technique is almost inseparable from tactics, which finds its expression in the concept of technical and tactical actions of a combat horting athlete. An important aspect of technical training in combat horting is concentration, ie the performance of basic equipment at maximum speeds with the use of the maximum possible power and with the maximum application of force. This makes it possible to practice the techniques in such training skirmishes, which are closest to training in a competitive situation. The technique of combat horting is characterized by a sequence and rationality of movements, each subsequent action must follow from the previous one, ie continue the movement of the previous reception, and be performed with the least energy consumption and urgent indicators. Also in this article the content of the basic technique of combat horting is given.*

Key words: *technical arsenal of techniques, combat horting, technical and tactical training of athletes, methods of studying techniques, elements of basic techniques, mastering techniques of self-defense.*